

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 112)
økonomi- og finansministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	29. oktober 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 6. november 2001 – vedlægges Økonomiministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN-Rådsmøde den 6. november 2001

- 0. Rapport om alderens indvirkning på udgifterne på folkesundhedsområdet (s. 2-4)
- 0. Rapport om mål og arbejdsmetoder på pensionsområdet (s. 5-9)
- 0. Rapport om retningslinjerne for vurderingen af medlemsstaternes budgetpolitik og produktionsgab (s. 10-11)
- 0. Innovation og investeringer (s. 12)
- 0. Rapport om ØMU-statistik (*følger*)
- 0. Punktafgift på forarbejdet tobak (s. 13-14)
- 0. Meddelelse vedrørende selskabsbeskatning (s. 15-16)
- 0. Eventuelt – afrapportering fra Det Europæiske Råds uformelle møde i Gent den 19. oktober 2001 (*følger*)
- 0. Revision af Rådsafgørelse vedr. makrofinansiel assistance til Bosnien-Herzegovina (s. 17-18)
- 0. Revision af Rådsafgørelse vedr. makrofinansiel assistance til den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (s. 19-20)

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN den 6. november 2001.

Dagsordenspunkt 1: Rapport om alderens indvirkning på udgifterne på folkesundhedsområdet

Nyt notat

Baggrund

EPC har gennemført en større analyse af udviklingen i aldersbetingede offentlige udgifter for de 15 medlemslande. Resultater og konklusioner er samlet i rapporten om konsekvenserne af de aldrende befolkninger, der fremlægges på ECOFIN mødet d. 6. november 2001. Den foreliggende analyse er et led i den samlede vurdering af den finanspolitiske holdbarhed i EU.

Rapporten blev i en foreløbig udgave præsenteret for ECOFIN d. 7. november 2000. Nu foreligger den i en endelig udgave som udover pensioner også inddrager sundheds- og plejehjemsudgifter mv. Yderligere er rapporten udvidet med et afsnit, der belyser disse udgifters betydning for finanspolitisk holdbarhed.

Indhold

Rapporten er inddelt i fire hovedafsnit, der omhandler henholdsvis de fælles demografiske og økonomiske forudsætninger, pensioner, andre aldersbetingede udgifter som sundheds- og plejehjemsudgifter samt finanspolitisk holdbarhed.

I første hovedafsnit beskrives pensionssystemernes sammensætning, og de fælles demografiske og økonomiske antagelser. Alle fremskrivninger i rapporten er baseret på fælles forudsætninger for alle 15 EU-lande.

I andet hovedafsnit beskrives den forventede udvikling i pensionsudgifterne. Ifølge fremskrivningerne vil de danske pensionsudgifter stige med 4,1 pct. af BNP frem mod 2030. Denne stigning er inklusive stigningen i udbetalingerne fra ATP. Hvis ATP holdes ude af beregningen, får man en stigning på ca. 2,7 pct. point, hvilket skal sammenlignes med beregningerne i "Et bæredygtigt pensionssystem", hvor der var en stigning på ca. 2 pct. point. Forskellen på de 0,7 pct. skyldes primært, at de nye beregninger er baseret på en ny befolkningsprognose fra EUROSTAT.

De fleste lande er som Danmark karakteriseret ved en stigning i pensionsudgifterne på ca. 3-5 pct. af BNP. I Sverige og Italien skønnes pensionsudgifterne kun at stige med 2,0-2,5 pct., hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med de reformer, som disse lande har gennemført i de seneste år. I Storbritannien ventes pensionsudgifterne at falde, fordi de offentlige pensioner her reguleres med prisstigningstakten.

Som noget nyt inddrager rapporten også udgiftsstigninger for såvel sundhedsudgifter som udgifter til plejehjem og hjemmehjælp. Disse elementer beskrives i rapportens tredje del. De største udgiftsstigninger indenfor disse områder sker overvejende blandt lande med stor grad af institutionalisering eller lande med høj aldring.

Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig og Portugal har ikke leveret tal for udgifter til plejehjem, men alle lande har foretaget skøn over udviklingen i sundhedsudgifterne. Generelt ligger stigningen for både plejehjemsudgifterne og sundhedsudgifterne omkring 1-2 pct.

Østrig og Spanien har de største stigninger i sundhedsudgifterne på ca. 2,0 pct. point af BNP fra 2000 til 2050. Italien, Tyskland, Grækenland tilhører mellemgruppen med stigninger på omkring 1,5 pct. point af BNP over den samme periode. De laveste stigninger på lige knap 1 pct. finder man blandt Danmark og Portugal.

Plejehjemsudgifterne stiger mest stigninger blandt de nordiske lande. Således har Danmark, Holland, Finland og Sverige stigninger på omkring 1 pct. af BNP fra 2000-2050. Den laveste stigning indenfor dette område findes hos Italien med 0,4 pct. point af BNP over de næste halvtreds år.

Samlet set ventes Danmark at opleve stigende udgifter som følge af sundhed og plejehjem på 2,7 pct. af BNP fra 2000 til 2050. I rapporten 'Et bæredygtigt pensionssystem' var det tilsvarende tal 2,0 pct. af BNP. Forskellen skyldes igen befolkningsprognosen.

Italien og Belgien har de laveste samlede stigninger på omkring 2 pct. point. For begge landes vedkommende skyldes den lave stigning meget små udgifter til plejehjem og hjemmehjælp. For de øvrige lande, der har leveret tal for såvel plejehjemsudgifter som sundhedsudgifter, er der generelt tale om stigninger på omkring 3 pct.

Den finanspolitiske holdbarhed er i rapportens sidste del beskrevet gennem en række forskellige indikatorer, der dybest set er identiske. Disse indikatorers anvendelighed demonstreres ved typiske eksempler - såsom et land med høj gæld og land med lav gæld. Generelt er størrelsen på den offentlige nettofordringserhvervelse i udgangsåret den væsentligste forklaring på, om landene fremstår som finanspolitisk holdbare.

Rapporten indeholder ikke direkte politikanbefalinger, om end der enkelte steder henvises til at reformering af tilbagetrækningsordningerne er ønskeligt for at imødekomme de voksende offentlige udgifter og det faldende arbejdsudbud. Endvidere understreger afsnittet om finanspolitisk holdbarhed også betydningen af gældsnedbringelse.

Rapporten opfordrer til at arbejdet fortsættes bl.a. med henblik på at inddrage flere faktorer, der kan tænkes at påvirke finanspolitisk holdbarhed. Her tænkes bl.a. på øgede udgifter til daginstitutioner blandt lande som forventer en øget erhvervsdeltagelse blandt kvinder over de næste 50 år. Endvidere bør de gennemførte beregninger løbende opdateres, eks. hvert tredje år, for at sikre en fortsat eva luering af dette område.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser af rapporten.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Samarbejdet om at klarlægge den finanspolitiske holdbarhed i EU som følge af aldringen er en del af samordningen af den økonomiske politik, der inden for rammerne af traktaten, stabilitets og vækstpagten er medlemslandenes eget ansvar.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg d. 3. november 2000

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedrørende ECOFIN den 6. november 2001

Dagsordenspunkt 2: Rapport om mål og arbejdsmetoder på pensionsområdet

Nyt notat

Baggrund

Det Europæiske Råd konkluderede på sit møde i Göteborg den 15.-16. juni 2001, at det er nødvendigt at fastlægge en omfattende strategi for at kunne tage udfordringerne op i forbindelse med befolkningens aldring og godkendte de tre overordnede principper for sikring af pensionssystemernes bæredygtighed på lang sigt, som Rådet havde fastlagt: at værne om systemernes evne til at opfylde deres sociale mål, at opretholde deres økonomiske bæredygtighed og at reagere på ændringer i samfundets behov. Endvidere skal Rådet i overensstemmelse med den åbne koordinationsmetode og på grundlag af en fælles rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse (SPC) og Udvalget for Økonomisk Politik (EPC)

0. inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2002 udarbejde en situationsrapport til Det Europæiske Råd i Laeken på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen, der fastlægger mål og arbejdsmetoder på pensionsområdet;
1. udarbejde en første rapport til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2002 om pejlemærker inden for sundhedsvæsen og ældrepleje;

Det Europæiske Råd understregede, at resultatet af dette arbejde vil blive indarbejdet i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker.

Kommissionen fremlagde den 3. juli 2001 en meddelelse (KOM (2001) 362), der lægger op til anvendelse af den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet, og indeholder skitser til brede politiske mål på pensionsområdet.

EPC og SPC har i opfølgning på Göteborg-konklusionerne og i lyset af Kommissionens meddelelse udarbejdet et udkast til en fælles rapport vedrørende målsætninger og arbejdsmetoder på pensionsområdet under anvendelse af den åbne koordinationsmetode. Spørgsmålet om den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet blev rejst under dagsordenspunktet eventuelt på mødet i ECOFIN den 16. oktober 2001. Et udkast til rapporten ventes drøftet af ECOFIN på rådsmødet den 6. november 2001. Rapporten ventes endvidere at være på dagsordenen for møderne i Rådet af arbejds- og socialministre og ECOFIN hhv. den 3. og 4. december 2001 inden forelæggelsen for DER i Laeken i december 2001.

Indhold

Udkastet til den fælles rapport lægger op til dels en række målsætninger for medlemslandenes strategier for bæredygtige pensionssystemer og dels arbejdsmetoder, der skal anvendes for at skabe en integreret ramme for den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet. Formålet er at fremme medlemslandenes udvikling af nationale strategier til sikring af passende og bæredygtige pensionssystemer på lang sigt.

Udkastet lægger op til, at eksisterende samarbejdsprocesser med relevans for pensionsområdet kombineres med den åbne koordinationsmetode og understreger, at pensionssystemet er det enkelte lands eget ansvar. Den åbne koordinationsmetode indebærer, at landene fastlægger fælles målsætninger, som de udmønter i nationale strategier, og at landene som del af en gensidig læreproces foretager overvågning af fremskridtene f. eks. på basis af fælles indikatorer.

Udkastet gør rede for de eksisterende samarbejdsprocesser, som bl.a. vedrører pensionsområdet, for at afdække, hvor den åbne koordinationsmetode kan supplere:

- **De overordnede økonomisk-politiske retningslinjer** behandler også udfordringerne fra de aldrende befolkninger og opfordrer f.eks. medlemslandene til at udvikle nationale strategier for håndtering af de økonomiske og budgetmæssige konsekvenser af de aldrende befolkninger.
- Medlemslandenes strategier vedrørende de økonomiske konsekvenser af de aldrende befolkninger skal i henhold til de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer for 2001 også eksamineres inden for rammerne af **den multilaterale overvågning**, herunder **Cardiff-processen**.
- EPC udfører kvantitative beregninger af aldringens effekter på udgifterne til pensioner samt sundheds- og ældrepleje, evaluerer pensionssystemernes økonomiske effekter og udvikler indikatorer for de offentlige financers langsigtede holdbarhed.
- I henhold til **stabilitets- og vækstpagten** udarbejder landene årligt **stabilitets- og konvergensprogrammer**, der i henhold til den nye adfærdsregulering vedtaget på ECOFIN den 10. juli 2001 skal indeholde mere detaljeret information om tiltag for at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige financer i lyset af den demografiske udvikling.
- **Luxembourg-processen** vedrørende beskæftigelse indebærer, at Rådet årligt vedtager beskæftigelsesretningslinjer, som bl.a. lægger vægt på behovet for at øge beskæftigelsen, herunder for den ældre del af arbejdsstyrken, med henblik på at sikre pensionssystemernes bæredygtighed.
- Medlemslandene har i juni 2001 præsenteret nationale handlingsplaner for **social beskyttelse**, der peger på, at velfungerende pensionssystemer er et vigtigt instrument i bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse.

Udkastet til fælles rapport lægger op til, at den åbne koordinationsmetodes rolle på pensionsområdet vil være at skabe

- en integreret ramme for afrapportering vedrørende alle emner i relation til pensioner
- en ramme for udvikling af en fælles forståelse vedrørende nationale strategier på pensionsområdet
- detaljeret information vedrørende nationale pensionsstrategier, som kan bidrage til formuleringen af politikanbefalinger i de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer og i forberedelsen af andre processer.

Medlemslandene skal udarbejde nationale rapporter om deres pensionsstrategier, der indeholder information om reformer inden for alle politikområder med relevans for pensioner, som er blevet gennemført, eller som er planlagt. De nationale pensionsstrategier skal analyseres i en fælles rapport fra Rådet og Kommissionen på baggrund af et forslag fra Kommissionen.

Udkastet til fælles rapport indstiller, at Rådet foreslår Det Europæiske Råd i Laeken, at den åbne koordinationsmetode anvendes på pensionsområdet på basis af følgende fælles målsætninger:

Pensionssystemernes bidrag til sociale formål

- Det skal sikres, at ældre har en rimelig levestandard, at de får del i den økonomiske velfærd i deres land og er i stand til at deltage aktivt i det offentlige, sociale og kulturelle liv;

- Den enkelte skal gives adgang til passende pensionsforanstaltninger, offentlige eller private, som gør det muligt at opretholde en rimelig levestandard efter pensionering.

Pensionsordningers finansielle bæredygtighed

Medlemslandene bør følge en flerstrengt strategi for at sikre pensionssystemernes bæredygtighed, herunder

0. sikre et højt niveau for beskæftigelsen gennem arbejdsmarkedsreformer inden for rammerne af beskæftigelsesstrategien og de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer;
1. sikre, at pensionssystemerne giver passende incitamenter til arbejdsudbud for den ældre del af arbejdsstyrken; at arbejdere ikke opfordres til førtidspensionering og ikke straffes, hvis de forbliver på arbejdsmarkedet ud over den almindelige pensionsalder; og at pensionssystemerne giver bedre mulighed for gradvis pensionering;
2. gennemføre reformer af pensionssystemerne i overensstemmelse med målet om at sikre de offentlige financers langsigtede holdbarhed. Pensionssystemernes bæredygtighed skal støttes af sund finanspolitik og om nødvendigt en reduktion af den offentlige gæld. Strategierne kan også indebære etablering af pensionsreservefonde;
3. sikre, at pensionssystemerne giver en rimelig balance mellem erhvervsaktive og pensionister ved ikke at overbebyrde førstnævnte og ved at sikre passende pensioner til sidstnævnte;
4. sikre, via passende lovgivningsmæssige rammer og sund forvaltning, at private og offentlige bidragsfinansierede pensionsordninger kan tilvejebringe pensioner med den fornødne grad af effektivitet, lave omkostninger og sikkerhed.

Modernisering af pensionssystemer i lyset af de ændrede behov for økonomien, samfundet og individerne

- Det skal sikres, at pensionssystemerne er forenelige med kravene til fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet; at mobiliteten på arbejdsmarkedet i medlemsstaterne og på tværs af grænserne ikke fører til tab af pensionsrettigheder.
- Pensionssystemerne skal evalueres med henblik på at fjerne forskelsbehandling mellem køn.
- Pensionssystemerne skal gøres mere gennemsigtige og tilpasningsdygtige: Der skal udvikles pålidelig og letforståelig information om pensionssystemernes perspektiver på lang sigt, herunder med hensyn til den ventede udvikling i pensionsudbetalingernes og -bidragenes niveau. Der skal skabes bedre metoder til effektiv overvågning af pensionsreformer og -politik.
- Medlemslandene bør sikre, at pensionssystemerne støtter generelle økonomiske og sociale mål, herunder social samhørighed og integrerede arbejds- og kapitalmarkeder.

Udkastet til fælles rapport indstiller, at Rådet foreslår Det Europæiske Råd i Laeken, at den åbne koordinationsmetode anvendes på pensionsområdet på basis af følgende arbejdsmetoder:

Medlemslandene

- opfordres til at de nævnte overordnede målsætninger i tilrettelæggelsen af deres økonomiske politik og politik vedrørende pensionsområdet, og til at præsentere en national rapport om strategien vedrørende pensionssystemet i september 2002. Rapporten skal gøre rede for hovedudfordringerne og de relevante reformer, som er gennemført eller som forberedes. Rapporten kan også indeholde data vedrørende de effekterne af pensionspolitik og reformer på mellemlang og lang sigt.
- opfordres til om nødvendigt efterfølgende at informere om ændringer i politik på pensionsområdet

Kommissionen

- opfordres til at vurdere de nationale strategirapporter med henblik på udarbejdelse af en fælles rapport fra Kommissionen og Rådet;
- opfordres til at tage højde for de nationale strategirapporter under udarbejdelsen af de relevante rapporter, herunder rapporten om implementeringen af de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, udkastet til de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer samt beskæftigelsesretningslinjerne og den årlige synteserapport forud for forårstopmødet.

Rådet og Kommissionen

- anmodes om at fremlægge en fælles rapport til Det Europæiske Råds forårstopmøde i 2003, som vurderer de nationale pensionsstrategier;
- opfordres til at anvende den åbne koordinationsmetode og de eksisterende processer, herunder især de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, som basis for yderligere at forbedre det europæiske samarbejde på pensionsområdet;
- opfordres til at udvikle indikatorer til brug for den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet;
- bør sikre, inden for rammerne af de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, at de forskellige samarbejdsprocesser, som vedrører pensionernes langsigtede bæredygtighed, er konsistente og komplementære. Anvendelsen af den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet skal tage højde for ansvarsfordelingen mellem de forskellige aktører på det nationale niveau, og de relevante komitéer og råd sformationer på EU-niveau;
- vil i 2005 evaluere de nævnte målsætninger og arbejdsmetoder i lyset af de tilgængelige data og fremskrivninger og udviklingen i de relaterede processer samt en generel evaluering af den åbne koordinationsmetode. Evalueringen vil indeholde en vurdering af fordele og ulemper ved den nye metode;
- bør holde Europa-Parlamentet informeret om samarbejdet på pensionsområdet.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rapporten skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Et udkast til rammenotat om den fælles rapport fra EPC og SPC har været i høring i specialudvalget vedrørende økonomisk politik den 28. september 2001.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Anvendelsen af den åbne koordinationsmetode er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet. Den åbne koordinationsmetode indebærer, at medlemslandene i EU fastlægger fælles målsætninger, som medlemslandene udmønter i nationale strategier, og at man som del af en gensidig læreproces foretager overvågning af fremskridtene på basis af f.eks. fælles indikatorer.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til rapport om den åbne koordinationsmetode på pensionsområdet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november vedrørende ECOFIN-rådsmødet den 6. november 2001

Dagsordenspunkt 3: Drøftelse af rapport fra EPC om metoder til evaluering af budgetpolitik og variation i produktionen (output gaps)

Nyt notat

Baggrund

En arbejdsgruppe under EPC har gennemgået og vurderet forskellige metoder til estimation af forskellen mellem faktisk og mulig produktion. Mulig eller potentiel produktion/BNP defineres som den produktion økonomien kan bære uden, at der sker en vækst i inflationsraten. Output gap'et er forskellen mellem denne potentielle produktion og den faktiske produktion i økonomien.

Output gap'et benyttes blandt andet som input i forbindelse med evalueringen af medlemslandenes finanspolitikker i forhold til stabilitets- og vækstpakten. De offentlige budgetter påvirkes af størrelsen af BNP, f.eks. påvirkes skatteindtægterne positivt og dagpengeudbetalinger negativt af en øget BNP vækst. Dermed kan en del af underskuddet på de offentlige finanser

tilskrives økonomiens position i konjunkturcyklen. For bedre ne vurdere den finanspolitiske situation søger man derfor at rens budgettet for konjunkturpåvirkningen.

Gruppens resultater og konklusioner er samlet i en rapport, som fremlægges på ECOFIN mødet den 6. november 2001.

Indhold

Rapporten beskriver to metoder til at opgøre outputgap. Den ene, anvendes p.t. af Kommissionen, og er rent statistisk baseret (HP-filtrering), og den anden har en mere økonomisk tilgangsvinkel og benyttes bl.a. af OECD (Produktionsfunktionsmetoden).

I forbindelse med gruppens arbejde har Kommissionen udviklet en metode til beregning af output gap'et som ligger tæt op ad den benyttet i OECD. Ved afprøvningen af denne metode blev Kommissionens nationale eksperter taget med på råd i forbindelse med fastlæggelse af landespecifikke forhold, hvilket var et nyt tiltag.

Den nuværende metode og den nyudviklede metode giver for mange medlemslande ganske ens resultater. Metoden blev desuden afprøvet med hensyn til en teknisk mellemfristet fremskrivning, hvilket gav genkendelige resultater for de fleste lande men også ganske store afvigelse for enkelte lande.

Rapporten bekræfter, at de konjunkturrensede budgetter og den årlige ændring i disse er brugbare men noget usikre indikatorer for den finanspolitiske situation. Gruppens medlemmer var enige om, at der ved vurderingen af den finanspolitiske situation er det anbefalelsesværdigt at supplere de konjunkturrensede saldi med ekstra information.

Konkluderende anbefaler rapporten, at for den kommende runde af konvergens- og stabilitetsprogrammer benyttes den nuværende metode til beregning af output gap'et. Men ved den næste runde (dvs. 2002/2003) anbefales det at implementere Kommissionens nye metode. Ventetiden er en følge af, at der stadig er flere justeringer i metoden som bør gennemarbejdes og afprøves.

Den nye metode åbner muligheder for de enkelte lande at bidrage med information om og generelt diskutere de bagvedliggende antagelser i beregningen, som Kommissionens nationale eksperter gjorde det ved den første afprøvning af metoden. Det anbefales fra gruppens side, at der opstilles en *code of conduct* omkring denne proces, som helt klart definerer hvornår og hvad de enkelte landes eksperter kan påvirke i processen. Specielt skal eksperterne kunne bidrage med kommentarer og forslag til antagelserne, men de skal ikke kunne ændre på de endelige estimater.

Til sidst nævnes det, at Kommissionen skal distribuere metodens beregningsmoduler og de bagvedliggende data til alle medlemslande.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser af rapporten.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Rapporten kan bidrage til evalueringen af medlemslandenes finanspolitiske linje i forbindelse med stabilitets- og vækstpacten, som indenfor rammerne af traktaten er de enkelte landes eget ansvar.

Forelæggelse for Folketinget Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN den 6. november 2001.

Dagsordenspunkt 4: Innovation og investeringer

Nyt Notat

Baggrund

På Det Europæiske Råds møde i Cardiff juni 1998 fremsatte Kommissionen en handlingsplan for risikovillig kapital, Risk Capital Action Plan. Handlingsplanen rummer initiativer til fremme af iværksættere i EU-landene samt integration af de europæiske markeder for risikovillig kapital. Planen skal efter målsætningen være fuldt implementeret i de nationale lovgivninger i 2003.

Kommissionen udsendte 18. oktober 2000 sidste års fremskridtsrapport med status for handlingsplanen. Denne redegjorde for den europæiske udvikling på venturekapitalområdet for 1999, anderkendte de strukturelle fremskridt, der var foregået i mange medlemslande, og påpegede endelig skatte- og konkurslovgivningerne som områder med størst behov for en forstærket indsats.

Indhold

Kommissionens meddelelse med en ny fremskridtsrapport er endnu ikke modtaget, men ventes ligesom sidste år at redegøre for udviklingen samt at påpege de mest presserende indsatsområder i forhold til handlingsplanens målsætninger. Rapporten om forskning og udvikling er heller ikke modtaget. Begge rapporter ventes at sætte fokus på forskning og udvikling som et centralt element i fremme af innovationen.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notat i sagen.

30. oktober 2001 J. nr. 6.2000-620-141

6. kontor

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN den 6. november 2001

Dagsordenspunkt 6: Punktafgift på forarbejdet tobak

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har på baggrund af den rapport, som i henhold til tobaksdirektiverne er fremlagt i 2001 fremsat forslag om ændring af tobaksdirektivet for så vidt angår punktafgiftsstrukturen og –satserne for forarbejdet tobak.

Hensigten med Kommissionens forslag er, at der gennem en generel forhøjelse af minimumssatserne for tobak opnås en større tilnærmelse af medlemslandenes tobaksafgifter for derigennem at mindske svig og smugling inden for Fællesskabet. Hovedelementet i forslaget vedrører afgiften på cigaretter og indebærer en forhøjelse af det faste minimumsbeløb udtrykt i euro foruden minimumssatsen udtrykt som en minimumsværdiafgift på en procentandel af detailprisen. De øvrige tobaksvarers afgiftssatser reguleres tilsvarende dels for ikke at skabe ulige konkurrence mellem cigaretter og fintskåret tobak og dels for at undgå et fald i de samlede indtægter fra tobaksafgifter. Det faste minimumsbeløb for cigaretter foreslås til 60 EUR pr. 1.000 stk. cigaretter, såfremt minimumsværdiafgiften på 57 pct. af salgsprisen er overholdt. Såfremt der opkræves en samlet afgift på mindst 95 EUR pr. 1.000 stk. cigaretter i den mest efterspurgte prisklasse, er det ikke nødvendigt at overholde minimumsværdiafgiftssatsen.

Sagen har været behandlet på en række møder i Rådets fiskalgruppe for punktafgifter. På grundlag af forhandlingerne på første rådsmøde fremlagde Rådet et kompromisforslag, der indebærer en fast minimumsafgift på 60 EUR for 1000 cigaretter og en minimumssats på 95 EUR pr. 1.000 cigaretter i de medlemslande, der ikke opfylder kravet om en minimumsværdiafgift på 57 pct. af detailprisen. De faste minimumssatser blev med kompromisforslaget nedsat fra oprindeligt foreslået 70 EUR pr. 1.000 stk.

Efter forelæggelsen for Europaparlamentet har Rådet revideret sit kompromisforslag. I det reviderede forslag er det tilladt Tyskland at udsætte ikrafttrædelsen for reguleringen for cigarillos til 1. januar 2007. Ligeledes er der sket en stramning af revisionsbestemmelserne, således at revisionen skal ske hvert 3. år og altså ikke som oprindeligt foreslået hvert fjerde år. Endvidere foreslås satsen for fintskåret tobak nedsat med 1 procentpoint hhv. 1 EUR pr. 1.000 stk. eller pr. kg. i forhold til det tidligere forslag. Endelig er der fremsat to nye udkast til erklæringer til optagelse i Rådets protokol: Sverige erklærer at ville benytte minimumssatsen på mindst 95 EUR pr. 1.000 cigaretter, såfremt de nye regler medfører grænsehandel med tobaksvarer med svensk afgift. Kommissionen og Rådet erklærer, at en senere revision på baggrund af realværdinedgange, udelukkende vedrører realværdinedgange, som begrundes i inflation.

Den 23. oktober 2001 har formandskabet på baggrund af de løbende drøftelser udsendt et kompromisforslag, hvori der meddeles udsættelse med implementering til 2005 for så vidt en umiddelbar implementering vil blive problematisk af økonomiske grunde for den enkelte medlemsstat. Ligeledes foreslås minimumssatserne ændret fra 60 til 64 EUR og fra 95 til 101 EUR i 2006 som følge af en forventet inflation. For Spaniens vedkommende vil en sådan ændring dog først skulle have virkning fra midten af 2007. Endvidere foreslås der en fast årlig dato for fastsættelse af konverteringssatsen mellem EURO og nationale valutaer. Endelig foreslås det, at Kommissionens rapport til Rådet om de nationale afgiftssatser og disses udmøntning i forslag til fælles minimumssatser og afgiftsstruktur skal fremsendes hver fjerde år, første gang i begyndelsen af 2006. Formandskabet har yderligere foreslået en forlængelse af Tysklands undtagelse for cigarillos indtil 1. juli 2007.

2. Gældende dansk ret

De danske afgiftssatser for tobaksvarer findes i lov om tobaksafgifter (Lovbekendtgørelse nr. 635 af 21. august 1998 med senere ændringer).

3. Høring

Direktivforslaget har været drøftet med branchen, som har accepteret forslaget.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget kræver ingen danske lovændringer, idet de danske afgiftssatser ligger over de foreslåede minimumssatser.

5. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der forekommer en væsentlig grænsehandel med tobaksvarer, men forslaget forventes ikke at medføre ændringer i tobaksafgiften i Danmarks nabolande, hvorfor der heller ikke forventes et ændret mønster i grænsehandlen med disse lande. Forslaget skønnes således ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

6. Beskyttelsesniveauet i forhold til svig og smugling

Forslaget skønnes at have en positiv effekt på arbejdet med at imødegå svig og smugling, idet der sker en yderligere tilnærmelse af medlemsstaternes afgiftssatser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Skatteudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget og Skatteudvalget, men udvalgene har den 22. marts 2001 modtaget kopi af den bag forslaget liggende rapport samt kopi af Kommissionens oprindelige forslag. Endvidere har udvalgene modtaget et grundnotat dateret 24. april 2001.

30. oktober 2001 J. nr. 10 01-622-45

10. kontor

Dagsordenspunkt 7: Kommissionens meddelelse om selskabsbeskatning

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

Kommissionen vil den 6. november 2001 præsentere en meddelelse om selskabsbeskatning. Meddelelsen bygger på en undersøgelse, som Kommissionen har iværksat på opfordring fra Rådet den 22. juli 1999.

Meddelelsen om selskabsbeskatning foreligger endnu ikke.

Men meddelelsen er nævnt i Kommissionens meddelelse af 23. maj 2001 om "Skattepolitik i EU – prioriteringen for de kommende år". Kommissionen omtalte her EU-skattepolitikens generelle målsætninger, og hvordan disse målsætninger kan nås.

I afsnittet om selskabsbeskatning nævnte Kommissionen, at en vigtig målsætning vedr. direkte beskatning er at sikre, at EU's selskabsskattesystemer er indrettet på øgede grænseoverskridende aktiviteter og moderne organisationsstrukturer i virksomhederne. Kommissionen nævnte desuden, at den var ved at udarbejde en undersøgelse af selskabsbeskatningen i EU, og at den forventede inden længe at forelægge en meddelelse om undersøgelsens resultater og de skattepolitiske konsekvenser.

Kommissionen henviste til Rådets anmodning fra juli 1999, hvorefter undersøgelsen skal analysere forskelle i det faktiske selskabsbeskatningsniveau i EU-landene, ligesom den bør indkredse de vigtigste skattebestemmelser, som eventuelt bremser økonomisk aktivitet på tværs af grænserne i det indre marked. Selskabers grænseoverskridende virksomhed medfører for tiden en række tilfælde med diskriminering, dobbeltbeskatning, høje administrative omkostninger som følge af komplicerede administrative procedurer samt forsinkelse med tilbagebetaling af skat.

Kommissionen nævnte, at der også er skattespørgsmål i forbindelse med omstrukturering af selskaber, som ofte ledsages af grænseoverskridende fusioner og erhvervelser, der i dag fører til en kombination af engangs- og løbende skatteomkostninger.

Kommissionen nævnte, at undersøgelsen af selskabsbeskatningen vil sætte den i stand til bedre at vurdere, hvilke ændringer den bør foreslå. Det er et vigtigt spørgsmål for Kommissionen, om den fortsat skal forsøge sig med individuelle løsninger på hver enkelt skattemæssig hindring – med bevarelse af EU-landenes nuværende 15 forskellige selskabsskattesystemer. Alternativet er at søge at få emført en mere omfattende politisk ambitiøs løsning, såsom at give selskaber mulighed for at vælge et enkelt sæt regler for de selskabsskattemæssige grundlag for deres aktiviteter i hele EU.

I de generelle afsnit om skattepolitik nævnte Kommissionen, at den traditionelt har søgt at anvende direktivforslag til at skabe fremskridt på skatteområdet.

EF-domstolen har i en række sager taget stilling til EU-landenes skattelovgivning i forhold til Traktatens generelle bestemmelser. Domstolens kendelser har haft en tendens til at være asymmetrisk i den forstand, at de har tvunget EU-landene til at ændre deres skatteregler, men det er sket på meget forskellige måder.

Kommissionen omtalte desuden muligheden for en bredere række af politiske instrumenter, herunder henstillinger og fortolkning af domstolens kendelser.

I meddelelsen fra maj 2001 om "Skattepolitik i EU – prioriteringen for de kommende år" omtalte Kommissionen endeligt muligheden for samarbejde mellem undergrupper af EU-lande, som blev indført ved Amsterdam-traktaten og udvidet ved Nice-traktaten.

2. Europaparlamentets holdning

Europaparlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

3. Høring

Der er ikke sket høring i sagen.

4. Nærheds- og proportionalitet

Der er ikke oplysninger, om Kommissionen har taget stilling hertil.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle virkninger

Der er ikke tale om konkrete forslag, som medfører ændringer af dansk lovgivning og dermed statsfinansielle virkninger.

6. Samfundsøkonomiske virkninger

Der er ikke tale om konkrete forslag, som har samfundsøkonomiske virkninger.

7. Tidligere forelæggelse

Den ny meddelelse er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens meddelelse af 23. maj 2001 om "Skattepolitik i EU – prioriteringen for de kommende år" blev forelagt udvalget den 6. juli 2001.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN den 6. november 2001

Dagsordenspunkt 9: Revision af Rådsafgørelse vedr. makro-finansiel assistance til Bosnien-Herzegovina

Nyt notat

1. Forslag fra Kommissionen

Kommissionen ventes snart at fremlægge et forslag om revision af Rådsafgørelse 1999/325/EC af 10. maj 1999 vedr makro-finansiel assistance til Bosnien-

Herzegovina. Revisionen ventes alene at omfatte en ændring af fristen for udbetaling af den allerede vedtagne bistand.

2. Baggrund

Den 10. maj 1999 besluttede Rådet at yde makrofinansiel assistance til Bosnien-Herzegovina på i alt 60 mio. euro, heraf 40 mio. euro som gavebistand.

To trancher af denne bistand er foreløbig udbetalt, i henholdsvis december 1999 og december 2000. Den resterende tranche på 15 mio. euro i gavebistand er ikke udbetalt, og dette kan ikke ske med hjemmel i den nuværende Rådsafgørelse, idet fristen her er fastsat til 31. december 2000.

Fristen blev fastsat ud fra en forventning om en hurtigere opfyldelse af EU's betingelser og en hurtigere gennemførelse det økonomiske reformprogram, der blev aftalt med IMF.

Som følge af forsinkelserne var betingelserne for anden tranche først opfyldt i december 2000.

I begyndelsen af 2001 afholdtes valg i begge landets delstater (føderationen Bosnien-Herzegovina og Republika Srpska). Valgene fulgtes af langstrakte regeringsforhandlinger som betød yderligere forsinkelser.

Kommissionen vurderer imidlertid nu, at betingelserne for udbetaling af 3. tranche snart vil være opfyldt.

IMF vurderer endvidere, at Bosnien-Herzegovina i 2001 vil have et finansieringsgab på betalingsbalancen på 60 mio. USD. Behovet for makrofinansiel assistance er således ikke bortfaldet.

3. Indhold

Inden for rammerne af den gældende rådsafgørelse er der imidlertid ikke mulighed for at gennemføre den sædvanlige procedure, hvorefter Kommissionen udbetaler hver enkelt tranche af bistanden efter høring af EFC. For at udbetale tredje tranche, som oprindeligt planlagt, må fristen for udbetaling, der i Rådsafgørelse er fastsat til 31. december 2000, imidlertid ændres.

På denne baggrund foreslår Kommissionen, at fristen i stedet fastsættes til 31. december 2002. Kommissionen agter herefter at gå frem efter den sædvanlige procedure, hvilket bl.a. indebærer, at gældende aftaler med IMF og EU skal overholdes.

4. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser, idet bistanden finansieres inden for rammerne af det nuværende EU-budget.

5. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om et bidrag fra EU til at sikre fortsatte fremskridt i Bosnien-Herzegovina som led i det internationale samfunds bistand og som supplement til nationale bidrag.

6. Høring

Forslaget om forlængelse af fristen for udbetaling af makrofinansiel assistance til Bosnien-Herzegovina har været sendt i høring i Specialudvalget for økonomisk politik.

7. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget om forlængelse af fristen for udbetaling af makrofinansiel assistance til Bosnien-Herzegovina har været ikke tidligere været forelagt Folketingets Europa-udvalg.

Aktuelt notat til brug for mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. november 2001 vedr. ECOFIN den 6. november 2001

Dagsordenspunkt 10: Revision af Rådsafgørelse vedr. makro-finansiel assistance til den tidligere jugoslaviske republik Makedonien

Nyt notat

1. Forslag fra Kommissionen

Kommissionen har fremlagt et forslag om revision af Rådsafgørelse 1999/733/EC af 8. november 1999 vedr makro-finansiel assistance til Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM), således at næste tranche af den i denne afgørelse vedtagne bistand kan udbetales, også efter den oprindeligt vedtagne frist, 31. december 2000. Forslaget omfatter desuden yderligere makrofinansiel bistand til FYROM på 18 mio. euro i gavebistand.

2. Baggrund

Den 8. november 1999 besluttede Rådet at yde makrofinansiel assistance til FYROM på i alt 80 mio. euro, heraf 30 mio. euro som gavebistand. Afgørelsen indebar, at gavebistanden skulle udbetales senest i 2000.

Beslutningen blev truffet i kølvandet på krisen i Kosovo ud fra den forventning, at der meget hurtigt kunne indgås en aftale med IMF om et økonomisk reformprogram. Beslutningen blev truffet med henblik på at bidrage til dækning af et forventet finansieringsgab på betalingsbalancen i 1999 og 2000.

Blandt andet som følge af den vanskelige politiske situation i FYROM, blev der imidlertid først indgået en aftale med IMF i december 2000. Umiddelbart herefter blev første tranche på 10 mio. i lån og 20 mio i gavebistand udbetalt.

Sidenhen har der været vanskeligheder med overholdelsen af aftalen med IMF og der har således ikke kunnet udbetales mere bistand siden da. Kommissionen vurderer imidlertid, at betingelserne for udbetaling af 2. tranche på 10 mio. euro i

gavebistand og 12 mio. i makrofinansielle lån snart vil være opfyldt. EFC har således den. 12. september 2001 godkendt udbetalingen af denne tranche under forudsætning af, at der indgås en ny aftale med IMF.

3. Indhold

For så vidt angår gave-delen af 2. tranche, er fristen for udbetaling imidlertid i Rådsafgårelsen af 8. november 1999 fastsat til 31. december 2000. Udbetaling af denne tranche kræver således, at der skabes juridisk mulighed herfor ved at fristen for udbetaling forlænges.

På denne baggrund foreslår Kommissionen, at fristen i stedet fastsættes til 31. december 2003. Såfremt denne forlængelse vedtages, agter man, i overensstemmelse med EFCs holdning, at udbetale 2. tranche når betingelserne herfor er opfyldt. En betingelse for udbetaling af 2. tranche vil fortsat være, at der er indgået en ny aftale med IMF.

Efter en evt. udbetaling af 2. tranche vil der i afgørelsen af 8. november 1999 stadig være hjemmel til et makrofinansielt lån til FYROM på 28 mio. euro. Dette forudses udbetalt i 2002 som tredje tranche.

Som følge af FYROMs kritiske sikkerhedsmæssige og politiske problemer i 2001 tilsiger den økonomiske situation i FYROM imidlertid en større bistand i 2002. Iflg. en foreløbig vurdering fra IMF, kan der således påregnes et finansieringsgab på betalingsbalancen på 100 mio euro i 2002.

I lyset heraf, foreslår Kommissionen, at bistanden forhøjes med 18 mio. euro i gavebistand, således at 3. tranche udgør 46 mio. euro, heraf 28 mio. euro som lån og 18 mio. euro som gavebistand.

4. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser, idet bistanden finansieres inden for rammerne af det nuværende EU-budget.

5. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om et bidrag fra EU til at sikre stabilisering i FYROM som led i det internationale samfunds bistand og som supplement til nationale bidrag.

6. Høring

Forslaget om forlængelse af fristen for udbetaling af makrofinansiell assistance til FYROM og spørgsmålet om en evt. forøgelse af 3. tranche med 18 mio. euro har været sendt i høring i Specialudvalget for økonomisk politik

7. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget om forlængelse af fristen for udbetaling af makrofinansiell assistance til FYROM og spørgsmålet om en evt. forøgelse af 3. tranche med 18 mio. euro har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.